יב א ב מיי' פ"ג מהל' מעה"ק ה"ט טוש"ע י"ד סי' שעד סעיף ג:

נוסחת הריב"ן

ג] מציו בנזיר: ב] לגאיו דלגאיו: ג] מכאן אתה דן ממה שאמר כו': ד] אינו מיטמא ובכתיב ביה: ה] מרי לאחי בנזיר ולפסח מכאי מיקרי כו':

הגהות התוספות

1. צ"ל ומצי אין ה"נ כו'. 2. צ"ל בתמו. 3. צ"ל לכהן הדיוט למידלם. 4. צ"ל לכהן הדיוט ונזיר לכיון דכהן כו'. 5. תיבת בנזיר נמחק.

מוסף רש"י

לאחותו מה ת"ל. בנזיר כתיב כל ימי הזירו לה' על נפש מת לא יבא, וסמיך ליה לגאיו ולאמו לאחי ולאחותו לא יטמא, הכא כולהו בכלל על נפש מת לא יבא היו ולמה יפלו, לגאיו פרט לומר מת מצוה, לאחי מה ת"ל, משום מת מצוה לא אפשריך למלגאיו נפקא, ודרשי ליה בספרי ללמוד שאם היה נזיר זה כהן דהוו עליה שתי קדושות, אף הוא לאחי הוא דלא יטמא אבל מטמא הוא לאחותו, ומדרשי ליה בספרי ללמוד שאם היה נזיר זה כהן גדול והוא לאחי לא יטמא אבל מטמא הוא לאחותו, לפי שהיה כהן גדול לומר, הרי שהיה כהן גדול והוא לאחי לא יטמא אבל מטמא לאחותו, אף הוא לאחי לא יטמא אבל מטמא לאחותו כדתניא ר"ע אומר נפש אלו הרחוקין. דסבור הוא לאוקמיה בקרוביו ומתו בכתוב אחרי כן מייתר ליה לר"ע לאפוקי בקרובים דסבירא ליה לר"ע לא כתיב מת בנפש ליכא למיטעי לאוקמי בנהמה מי משום דלא יבא למיטמא בהאי מת מצוה ומוריד לגבי מת מצוה ולא אילטריך קרא [מלא] [ג]לכהן גדול ונזיר:

ולאחותו כדתניא וכו' ור"ע ג"ש דרבי מנא ליה. פי' דהא ליכא הפנאה כלל דהנהו פרטי דנזיר דכתי' לכולהו ולאחי ולאחותו דכ"ג נמי ד] (כדאמרינן) לאילטריכו למת מצוה תרוייהו כי היכי דלריבי תרוייהו בנזיר למת מצוה ומשני כיון דאמר ר"ע לאחי דלא הוי כ"ג ונזיר לאחי אינו מיטמא הוא מיטמא לאחותו ה) דתנן לאחותו מה ת"ל הרי שהלך לשחוט את פסחו ולמול את בנו ושמע שמת לו מת יכול יטמא אמרת לא יטמא יכול לא יטמא למת מצוה אמרת לא יטמא יכול לא יטמא למת מצוה ת"ל לאחותו הוא דאינו מיטמא א) הא למת מצוה מיטמא ג) ר"ע אומר (ו) נפשות אלו הרחוקין מת אלו הקרובין לאבין ולאמו אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה לאחין ב) שאם היה כ"ג והוא נזיר לאחין אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה לאחותו כדתניא הרי שהיה הולך לשחוט את פסחו ולמול את בנו כו' ולרבי עקיבא גזירה שוה דרבי מנליה אמר לך כיון דאמר מר אם היה כ"ג ונזיר לאחין אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה מה לי כ"ג לחודיה מה לי נזיר וכ"ג ולרבי ישמעאל כהן גדול והוא נזיר מנליה כיון דשרא רחמנא חד לאו גבי מת מצוה מה לי תרין לאוין אחותו למה לי סלקא דעתך אמינא כי שרא רחמנא למת מצוה נזיר וכהן דאיסור לאוי הוא אבל מילה ופסח דכרת לא יטמא למת מצוה קמ"ל ולר"ע

הא מה ת"ל לאביו ולאמו לאביו ולאמו הוא דלא מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה עד שלא יאמר יש לי בדין נאמרו כללות בכ"ג ונאמרו כללות בנזיר מה כללות האמורות בכ"ג לאביו אינו מיטמא אבל מיטמא למת מצוה אף כללות האמורות בנזיר לאביו אינו מיטמא אבל מיטמא למת מצוה או כלך לדרך זו נאמרו כללות בכהן הדיוט ונאמרו כללות בנזיר מה כללות האמורות בכהן הדיוט מיטמא לאביו אף כללות האמורות בנזיר מיטמא לאביו ת"ל לאביו ולאמו לא יטמא הא למת מצוה מיטמא הא מיבעי ליה לומר שאין מיטמא לאביו אלא לאביו לומר שאין מיטמא לאביו לאחיו אינו מיטמא הא למת מצוה מיטמא ולאמו לגזרה שוה לכדרבי ולאחותו לכדתניא ו) דתנו' לאחותו מה ת"ל הרי שהלך לשחוט את פסחו ולמול את בנו ושמע שמת לו מת יכול יטמא אמרת לא יטמא יכול לא יטמא למת מצוה אמרת לא יטמא יכול לא יטמא למת מצוה ת"ל לאחותו הוא דאינו מיטמא א) הא למת מצוה מיטמא ג) ר"ע אומר (ו) נפשות אלו הרחוקין מת אלו הקרובין לאבין ולאמו אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה לאחין ב) שאם היה כ"ג והוא נזיר לאחין אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה לאחותו כדתניא הרי שהיה הולך לשחוט את פסחו ולמול את בנו כו' ולרבי עקיבא גזירה שוה דרבי מנליה אמר לך כיון דאמר מר אם היה כ"ג ונזיר לאחין אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה מה לי כ"ג לחודיה מה לי נזיר וכ"ג ולרבי ישמעאל כהן גדול והוא נזיר מנליה כיון דשרא רחמנא חד לאו גבי מת מצוה מה לי תרין לאוין אחותו למה לי סלקא דעתך אמינא כי שרא רחמנא למת מצוה נזיר וכהן דאיסור לאוי הוא אבל מילה ופסח דכרת לא יטמא למת מצוה קמ"ל ולר"ע

ומה ת"ל (ב) לאביו. [ד] שאם אתה אומר מן הכלל הייתי אומר לך עד שאתה דן כו' או כלך לדרך זו נאמר כלל בכהן הדיוט לנפש לא יטמא כו' אף כלל האמור בנזיר יהא מיטמא לכך הוצרך לומר בנזיר ג] **ללאביו** לא יטמא: **והא מיבעי ליה לאחיו.** כלומר ועכשיו נמצאת אתה דן שנזיר לומר בנזיר שלא יטמא ללאביו ממש והואיל ואינו מיוחד לכך מהיכן אתה דן דנזיר מיטמא למת מצוה: [ה]מהיכן אתה לומד ממה שאמר **אחין.** לומר לאחיו יש לי בדין נאמרו כללות בכ"ג ונאמרו כללות בנזיר מה כללות האמורות בכ"ג לאביו אינו מיטמא אבל מיטמא למת מצוה אף כללות האמורות בנזיר לאביו אינו מיטמא אבל מיטמא למת מצוה או כלך לדרך זו נאמרו כללות בכהן הדיוט ונאמרו כללות בנזיר מה כללות האמורות בכהן הדיוט מיטמא לאביו אף כללות האמורות בנזיר מיטמא לאביו ת"ל לאביו ולאמו לא יטמא הא למת מצוה מיטמא הא מיבעי ליה לומר שאין מיטמא לאביו אלא לאביו לומר שאין מיטמא לאביו לאחיו אינו מיטמא הא למת מצוה מיטמא ולאמו לגזרה שוה לכדרבי ולאחותו לכדתניא ו) דתנו' לאחותו מה ת"ל הרי שהלך לשחוט את פסחו ולמול את בנו ושמע שמת לו מת יכול יטמא אמרת לא יטמא יכול לא יטמא למת מצוה אמרת לא יטמא יכול לא יטמא למת מצוה ת"ל לאחותו הוא דאינו מיטמא א) הא למת מצוה מיטמא ג) ר"ע אומר (ו) נפשות אלו הרחוקין מת אלו הקרובין לאבין ולאמו אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה לאחין ב) שאם היה כ"ג והוא נזיר לאחין אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה לאחותו כדתניא הרי שהיה הולך לשחוט את פסחו ולמול את בנו כו' ולרבי עקיבא גזירה שוה דרבי מנליה אמר לך כיון דאמר מר אם היה כ"ג ונזיר לאחין אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה מה לי כ"ג לחודיה מה לי נזיר וכ"ג ולרבי ישמעאל כהן גדול והוא נזיר מנליה כיון דשרא רחמנא חד לאו גבי מת מצוה מה לי תרין לאוין אחותו למה לי סלקא דעתך אמינא כי שרא רחמנא למת מצוה נזיר וכהן דאיסור לאוי הוא אבל מילה ופסח דכרת לא יטמא למת מצוה קמ"ל ולר"ע

ומה ת"ל (ב) לאביו. [ד] שאם אתה אומר מן הכלל הייתי אומר לך עד שאתה דן כו' או כלך לדרך זו נאמר כלל בכהן הדיוט לנפש לא יטמא כו' אף כלל האמור בנזיר יהא מיטמא לכך הוצרך לומר בנזיר ג] **ללאביו** לא יטמא: **והא מיבעי ליה לאחיו.** כלומר ועכשיו נמצאת אתה דן שנזיר לומר בנזיר שלא יטמא ללאביו ממש והואיל ואינו מיוחד לכך מהיכן אתה דן דנזיר מיטמא למת מצוה: [ה]מהיכן אתה לומד ממה שאמר **אחין.** לומר לאחיו יש לי בדין נאמרו כללות בכ"ג ונאמרו כללות בנזיר מה כללות האמורות בכ"ג לאביו אינו מיטמא אבל מיטמא למת מצוה אף כללות האמורות בנזיר לאביו אינו מיטמא אבל מיטמא למת מצוה או כלך לדרך זו נאמרו כללות בכהן הדיוט ונאמרו כללות בנזיר מה כללות האמורות בכהן הדיוט מיטמא לאביו אף כללות האמורות בנזיר מיטמא לאביו ת"ל לאביו ולאמו לא יטמא הא למת מצוה מיטמא הא מיבעי ליה לומר שאין מיטמא לאביו אלא לאביו לומר שאין מיטמא לאביו לאחיו אינו מיטמא הא למת מצוה מיטמא ולאמו לגזרה שוה לכדרבי ולאחותו לכדתניא ו) דתנו' לאחותו מה ת"ל הרי שהלך לשחוט את פסחו ולמול את בנו ושמע שמת לו מת יכול יטמא אמרת לא יטמא יכול לא יטמא למת מצוה אמרת לא יטמא יכול לא יטמא למת מצוה ת"ל לאחותו הוא דאינו מיטמא א) הא למת מצוה מיטמא ג) ר"ע אומר (ו) נפשות אלו הרחוקין מת אלו הקרובין לאבין ולאמו אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה לאחין ב) שאם היה כ"ג והוא נזיר לאחין אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה לאחותו כדתניא הרי שהיה הולך לשחוט את פסחו ולמול את בנו כו' ולרבי עקיבא גזירה שוה דרבי מנליה אמר לך כיון דאמר מר אם היה כ"ג ונזיר לאחין אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה מה לי כ"ג לחודיה מה לי נזיר וכ"ג ולרבי ישמעאל כהן גדול והוא נזיר מנליה כיון דשרא רחמנא חד לאו גבי מת מצוה מה לי תרין לאוין אחותו למה לי סלקא דעתך אמינא כי שרא רחמנא למת מצוה נזיר וכהן דאיסור לאוי הוא אבל מילה ופסח דכרת לא יטמא למת מצוה קמ"ל ולר"ע

אחין אינו מיטמא אבל מיטמא למת מצוה. לג"ש לא מצי למידרשיה ללא כתיב לגאיו בכ"ג וכ"ת ממאי לא קאמר הש"ס הדרשות על סדר הכתוב ולומר לגאיו לגזילה שזה שהיא מוקדמת בקרא ולאחיו לאחיו אינו מיטמא אבל מיטמא למת מצוה אלא לפי מה שפירשתי לעיל דאי לאו דידעינן מת מצוה מקרא מחריגא לא הוה מוקמי' גזילה שזה לאחיו לכדרבי לגגעם ולזיבחם אלא הוה ממעטינן מאחיו מת מצוה להכי קאמר למת מצוה ידעינן מלאחיו לגבי נזיר אייתר ליה לאחיו על כרחין לג"ש: **ולאחותו מה תלמוד לומר הרי שהיה הולך לשחוט את פסחו וכו' אמרת לא יטמא.** לפ"ז בעושה פסח ומילה [גרידא] בלא נזיר וכ"ג משום בלא לאחי עשה לטומאה שאין בה כרת ואחי עשה לפסח ומילה שיש בהם כרת כך פי' בקונטרס בזבחים פרק טבול יום (דף ק.) ובנהדרין (דף נה.) ובגרסי' (דף כ.) מפורש בתורת: **ר"ע אומר נפש אלו הרחוקין.** לסבלא הוא לאוקמיה קרא קמא בקרובים ומת בכתוב אחרי כן מייתר ליה לר"ע לאפוקי בקרובים דסבירא ליה לר"ע לא כתיב מת בנפש ליכא למיטעי לאוקמי בנהמה מי משום דלא יבא למיטמא בהאי מת מצוה ומוריד לגבי מת מצוה ולא אילטריך קרא [מלא] [ג]לכהן גדול ונזיר:

ולאחותו כדתניא וכו' ור"ע ג"ש דרבי מנא ליה. פי' דהא ליכא הפנאה כלל דהנהו פרטי דנזיר דכתי' לכולהו ולאחי ולאחותו דכ"ג נמי ד] (כדאמרינן) לאילטריכו למת מצוה תרוייהו כי היכי דלריבי תרוייהו בנזיר למת מצוה ומשני כיון דאמר ר"ע לאחי דלא הוי כ"ג ונזיר לאחי אינו מיטמא הוא מיטמא לאחותו ה) דתנן לאחותו מה ת"ל הרי שהלך לשחוט את פסחו ולמול את בנו ושמע שמת לו מת יכול יטמא אמרת לא יטמא יכול לא יטמא למת מצוה אמרת לא יטמא יכול לא יטמא למת מצוה ת"ל לאחותו הוא דאינו מיטמא א) הא למת מצוה מיטמא ג) ר"ע אומר (ו) נפשות אלו הרחוקין מת אלו הקרובין לאבין ולאמו אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה לאחין ב) שאם היה כ"ג והוא נזיר לאחין אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה לאחותו כדתניא הרי שהיה הולך לשחוט את פסחו ולמול את בנו כו' ולרבי עקיבא גזירה שוה דרבי מנליה אמר לך כיון דאמר מר אם היה כ"ג ונזיר לאחין אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה מה לי כ"ג לחודיה מה לי נזיר וכ"ג ולרבי ישמעאל כהן גדול והוא נזיר מנליה כיון דשרא רחמנא חד לאו גבי מת מצוה מה לי תרין לאוין אחותו למה לי סלקא דעתך אמינא כי שרא רחמנא למת מצוה נזיר וכהן דאיסור לאוי הוא אבל מילה ופסח דכרת לא יטמא למת מצוה קמ"ל ולר"ע

אחין אינו מיטמא אבל מיטמא למת מצוה. לג"ש לא מצי למידרשיה ללא כתיב לגאיו בכ"ג וכ"ת ממאי לא קאמר הש"ס הדרשות על סדר הכתוב ולומר לגאיו לגזילה שזה שהיא מוקדמת בקרא ולאחיו לאחיו אינו מיטמא אבל מיטמא למת מצוה אלא לפי מה שפירשתי לעיל דאי לאו דידעינן מת מצוה מקרא מחריגא לא הוה מוקמי' גזילה שזה לאחיו לכדרבי לגגעם ולזיבחם אלא הוה ממעטינן מאחיו מת מצוה להכי קאמר למת מצוה ידעינן מלאחיו לגבי נזיר אייתר ליה לאחיו על כרחין לג"ש: **ולאחותו מה תלמוד לומר הרי שהיה הולך לשחוט את פסחו וכו' אמרת לא יטמא.** לפ"ז בעושה פסח ומילה [גרידא] בלא נזיר וכ"ג משום בלא לאחי עשה לטומאה שאין בה כרת ואחי עשה לפסח ומילה שיש בהם כרת כך פי' בקונטרס בזבחים פרק טבול יום (דף ק.) ובנהדרין (דף נה.) ובגרסי' (דף כ.) מפורש בתורת: **ר"ע אומר נפש אלו הרחוקין.** לסבלא הוא לאוקמיה קרא קמא בקרובים ומת בכתוב אחרי כן מייתר ליה לר"ע לאפוקי בקרובים דסבירא ליה לר"ע לא כתיב מת בנפש ליכא למיטעי לאוקמי בנהמה מי משום דלא יבא למיטמא בהאי מת מצוה ומוריד לגבי מת מצוה ולא אילטריך קרא [מלא] [ג]לכהן גדול ונזיר:

ולאחותו כדתניא וכו' ור"ע ג"ש דרבי מנא ליה. פי' דהא ליכא הפנאה כלל דהנהו פרטי דנזיר דכתי' לכולהו ולאחי ולאחותו דכ"ג נמי ד] (כדאמרינן) לאילטריכו למת מצוה תרוייהו כי היכי דלריבי תרוייהו בנזיר למת מצוה ומשני כיון דאמר ר"ע לאחי דלא הוי כ"ג ונזיר לאחי אינו מיטמא הוא מיטמא לאחותו ה) דתנן לאחותו מה ת"ל הרי שהלך לשחוט את פסחו ולמול את בנו ושמע שמת לו מת יכול יטמא אמרת לא יטמא יכול לא יטמא למת מצוה אמרת לא יטמא יכול לא יטמא למת מצוה ת"ל לאחותו הוא דאינו מיטמא א) הא למת מצוה מיטמא ג) ר"ע אומר (ו) נפשות אלו הרחוקין מת אלו הקרובין לאבין ולאמו אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה לאחין ב) שאם היה כ"ג והוא נזיר לאחין אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה לאחותו כדתניא הרי שהיה הולך לשחוט את פסחו ולמול את בנו כו' ולרבי עקיבא גזירה שוה דרבי מנליה אמר לך כיון דאמר מר אם היה כ"ג ונזיר לאחין אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה מה לי כ"ג לחודיה מה לי נזיר וכ"ג ולרבי ישמעאל כהן גדול והוא נזיר מנליה כיון דשרא רחמנא חד לאו גבי מת מצוה מה לי תרין לאוין אחותו למה לי סלקא דעתך אמינא כי שרא רחמנא למת מצוה נזיר וכהן דאיסור לאוי הוא אבל מילה ופסח דכרת לא יטמא למת מצוה קמ"ל ולר"ע

ומה ת"ל (ב) לאביו. [ד] שאם אתה אומר מן הכלל הייתי אומר לך עד שאתה דן כו' או כלך לדרך זו נאמר כלל בכהן הדיוט לנפש לא יטמא כו' אף כלל האמור בנזיר יהא מיטמא לכך הוצרך לומר בנזיר ג] **ללאביו** לא יטמא: **והא מיבעי ליה לאחיו.** כלומר ועכשיו נמצאת אתה דן שנזיר לומר בנזיר שלא יטמא ללאביו ממש והואיל ואינו מיוחד לכך מהיכן אתה דן דנזיר מיטמא למת מצוה: [ה]מהיכן אתה לומד ממה שאמר **אחין.** לומר לאחיו יש לי בדין נאמרו כללות בכ"ג ונאמרו כללות בנזיר מה כללות האמורות בכ"ג לאביו אינו מיטמא אבל מיטמא למת מצוה אף כללות האמורות בנזיר לאביו אינו מיטמא אבל מיטמא למת מצוה או כלך לדרך זו נאמרו כללות בכהן הדיוט ונאמרו כללות בנזיר מה כללות האמורות בכהן הדיוט מיטמא לאביו אף כללות האמורות בנזיר מיטמא לאביו ת"ל לאביו ולאמו לא יטמא הא למת מצוה מיטמא הא מיבעי ליה לומר שאין מיטמא לאביו אלא לאביו לומר שאין מיטמא לאביו לאחיו אינו מיטמא הא למת מצוה מיטמא ולאמו לגזרה שוה לכדרבי ולאחותו לכדתניא ו) דתנו' לאחותו מה ת"ל הרי שהלך לשחוט את פסחו ולמול את בנו ושמע שמת לו מת יכול יטמא אמרת לא יטמא יכול לא יטמא למת מצוה אמרת לא יטמא יכול לא יטמא למת מצוה ת"ל לאחותו הוא דאינו מיטמא א) הא למת מצוה מיטמא ג) ר"ע אומר (ו) נפשות אלו הרחוקין מת אלו הקרובין לאבין ולאמו אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה לאחין ב) שאם היה כ"ג והוא נזיר לאחין אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה לאחותו כדתניא הרי שהיה הולך לשחוט את פסחו ולמול את בנו כו' ולרבי עקיבא גזירה שוה דרבי מנליה אמר לך כיון דאמר מר אם היה כ"ג ונזיר לאחין אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה מה לי כ"ג לחודיה מה לי נזיר וכ"ג ולרבי ישמעאל כהן גדול והוא נזיר מנליה כיון דשרא רחמנא חד לאו גבי מת מצוה מה לי תרין לאוין אחותו למה לי סלקא דעתך אמינא כי שרא רחמנא למת מצוה נזיר וכהן דאיסור לאוי הוא אבל מילה ופסח דכרת לא יטמא למת מצוה קמ"ל ולר"ע

אחין אינו מיטמא אבל מיטמא למת מצוה. לג"ש לא מצי למידרשיה ללא כתיב לגאיו בכ"ג וכ"ת ממאי לא קאמר הש"ס הדרשות על סדר הכתוב ולומר לגאיו לגזילה שזה שהיא מוקדמת בקרא ולאחיו לאחיו אינו מיטמא אבל מיטמא למת מצוה אלא לפי מה שפירשתי לעיל דאי לאו דידעינן מת מצוה מקרא מחריגא לא הוה מוקמי' גזילה שזה לאחיו לכדרבי לגגעם ולזיבחם אלא הוה ממעטינן מאחיו מת מצוה להכי קאמר למת מצוה ידעינן מלאחיו לגבי נזיר אייתר ליה לאחיו על כרחין לג"ש: **ולאחותו מה תלמוד לומר הרי שהיה הולך לשחוט את פסחו וכו' אמרת לא יטמא.** לפ"ז בעושה פסח ומילה [גרידא] בלא נזיר וכ"ג משום בלא לאחי עשה לטומאה שאין בה כרת ואחי עשה לפסח ומילה שיש בהם כרת כך פי' בקונטרס בזבחים פרק טבול יום (דף ק.) ובנהדרין (דף נה.) ובגרסי' (דף כ.) מפורש בתורת: **ר"ע אומר נפש אלו הרחוקין.** לסבלא הוא לאוקמיה קרא קמא בקרובים ומת בכתוב אחרי כן מייתר ליה לר"ע לאפוקי בקרובים דסבירא ליה לר"ע לא כתיב מת בנפש ליכא למיטעי לאוקמי בנהמה מי משום דלא יבא למיטמא בהאי מת מצוה ומוריד לגבי מת מצוה ולא אילטריך קרא [מלא] [ג]לכהן גדול ונזיר:

ולאחותו כדתניא וכו' ור"ע ג"ש דרבי מנא ליה. פי' דהא ליכא הפנאה כלל דהנהו פרטי דנזיר דכתי' לכולהו ולאחי ולאחותו דכ"ג נמי ד] (כדאמרינן) לאילטריכו למת מצוה תרוייהו כי היכי דלריבי תרוייהו בנזיר למת מצוה ומשני כיון דאמר ר"ע לאחי דלא הוי כ"ג ונזיר לאחי אינו מיטמא הוא מיטמא לאחותו ה) דתנן לאחותו מה ת"ל הרי שהלך לשחוט את פסחו ולמול את בנו ושמע שמת לו מת יכול יטמא אמרת לא יטמא יכול לא יטמא למת מצוה אמרת לא יטמא יכול לא יטמא למת מצוה ת"ל לאחותו הוא דאינו מיטמא א) הא למת מצוה מיטמא ג) ר"ע אומר (ו) נפשות אלו הרחוקין מת אלו הקרובין לאבין ולאמו אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה לאחין ב) שאם היה כ"ג והוא נזיר לאחין אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה לאחותו כדתניא הרי שהיה הולך לשחוט את פסחו ולמול את בנו כו' ולרבי עקיבא גזירה שוה דרבי מנליה אמר לך כיון דאמר מר אם היה כ"ג ונזיר לאחין אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה מה לי כ"ג לחודיה מה לי נזיר וכ"ג ולרבי ישמעאל כהן גדול והוא נזיר מנליה כיון דשרא רחמנא חד לאו גבי מת מצוה מה לי תרין לאוין אחותו למה לי סלקא דעתך אמינא כי שרא רחמנא למת מצוה נזיר וכהן דאיסור לאוי הוא אבל מילה ופסח דכרת לא יטמא למת מצוה קמ"ל ולר"ע

ומה ת"ל (ב) לאביו. [ד] שאם אתה אומר מן הכלל הייתי אומר לך עד שאתה דן כו' או כלך לדרך זו נאמר כלל בכהן הדיוט לנפש לא יטמא כו' אף כלל האמור בנזיר יהא מיטמא לכך הוצרך לומר בנזיר ג] **ללאביו** לא יטמא: **והא מיבעי ליה לאחיו.** כלומר ועכשיו נמצאת אתה דן שנזיר לומר בנזיר שלא יטמא ללאביו ממש והואיל ואינו מיוחד לכך מהיכן אתה דן דנזיר מיטמא למת מצוה: [ה]מהיכן אתה לומד ממה שאמר **אחין.** לומר לאחיו יש לי בדין נאמרו כללות בכ"ג ונאמרו כללות בנזיר מה כללות האמורות בכ"ג לאביו אינו מיטמא אבל מיטמא למת מצוה אף כללות האמורות בנזיר לאביו אינו מיטמא אבל מיטמא למת מצוה או כלך לדרך זו נאמרו כללות בכהן הדיוט ונאמרו כללות בנזיר מה כללות האמורות בכהן הדיוט מיטמא לאביו אף כללות האמורות בנזיר מיטמא לאביו ת"ל לאביו ולאמו לא יטמא הא למת מצוה מיטמא הא מיבעי ליה לומר שאין מיטמא לאביו אלא לאביו לומר שאין מיטמא לאביו לאחיו אינו מיטמא הא למת מצוה מיטמא ולאמו לגזרה שוה לכדרבי ולאחותו לכדתניא ו) דתנו' לאחותו מה ת"ל הרי שהלך לשחוט את פסחו ולמול את בנו ושמע שמת לו מת יכול יטמא אמרת לא יטמא יכול לא יטמא למת מצוה אמרת לא יטמא יכול לא יטמא למת מצוה ת"ל לאחותו הוא דאינו מיטמא א) הא למת מצוה מיטמא ג) ר"ע אומר (ו) נפשות אלו הרחוקין מת אלו הקרובין לאבין ולאמו אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה לאחין ב) שאם היה כ"ג והוא נזיר לאחין אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה לאחותו כדתניא הרי שהיה הולך לשחוט את פסחו ולמול את בנו כו' ולרבי עקיבא גזירה שוה דרבי מנליה אמר לך כיון דאמר מר אם היה כ"ג ונזיר לאחין אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה מה לי כ"ג לחודיה מה לי נזיר וכ"ג ולרבי ישמעאל כהן גדול והוא נזיר מנליה כיון דשרא רחמנא חד לאו גבי מת מצוה מה לי תרין לאוין אחותו למה לי

אחין אינו מיטמא אבל מיטמא למת מצוה. לג"ש לא מצי למידרשיה ללא כתיב לגאיו בכ"ג וכ"ת ממאי לא קאמר הש"ס הדרשות על סדר הכתוב ולומר לגאיו לגזילה שזה שהיא מוקדמת בקרא ולאחיו לאחיו אינו מיטמא אבל מיטמא למת מצוה אלא לפי מה שפירשתי לעיל דאי לאו דידעינן מת מצוה מקרא מחריגא לא הוה מוקמי' גזילה שזה לאחיו לכדרבי לגגעם ולזיבחם אלא הוה ממעטינן מאחיו מת מצוה להכי קאמר למת מצוה ידעינן מלאחיו לגבי נזיר אייתר ליה לאחיו על כרחין לג"ש: **ולאחותו מה תלמוד לומר הרי שהיה הולך לשחוט את פסחו וכו' אמרת לא יטמא.** לפ"ז בעושה פסח ומילה [גרידא] בלא נזיר וכ"ג משום בלא לאחי עשה לטומאה שאין בה כרת ואחי עשה לפסח ומילה שיש בהם כרת כך פי' בקונטרס בזבחים פרק טבול יום (דף ק.) ובנהדרין (דף נה.) ובגרסי' (דף כ.) מפורש בתורת: **ר"ע אומר נפש אלו הרחוקין.** לסבלא הוא לאוקמיה קרא קמא בקרובים ומת בכתוב אחרי כן מייתר ליה לר"ע לאפוקי בקרובים דסבירא ליה לר"ע לא כתיב מת בנפש ליכא למיטעי לאוקמי בנהמה מי משום דלא יבא למיטמא בהאי מת מצוה ומוריד לגבי מת מצוה ולא אילטריך קרא [מלא] [ג]לכהן גדול ונזיר:

ולאחותו כדתניא וכו' ור"ע ג"ש דרבי מנא ליה. פי' דהא ליכא הפנאה כלל דהנהו פרטי דנזיר דכתי' לכולהו ולאחי ולאחותו דכ"ג נמי ד] (כדאמרינן) לאילטריכו למת מצוה תרוייהו כי היכי דלריבי תרוייהו בנזיר למת מצוה ומשני כיון דאמר ר"ע לאחי דלא הוי כ"ג ונזיר לאחי אינו מיטמא הוא מיטמא לאחותו ה) דתנן לאחותו מה ת"ל הרי שהלך לשחוט את פסחו ולמול את בנו ושמע שמת לו מת יכול יטמא אמרת לא יטמא יכול לא יטמא למת מצוה אמרת לא יטמא יכול לא יטמא למת מצוה ת"ל לאחותו הוא דאינו מיטמא א) הא למת מצוה מיטמא ג) ר"ע אומר (ו) נפשות אלו הרחוקין מת אלו הקרובין לאבין ולאמו אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה לאחין ב) שאם היה כ"ג והוא נזיר לאחין אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה לאחותו כדתניא הרי שהיה הולך לשחוט את פסחו ולמול את בנו כו' ולרבי עקיבא גזירה שוה דרבי מנליה אמר לך כיון דאמר מר אם היה כ"ג ונזיר לאחין אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה מה לי כ"ג לחודיה מה לי נזיר וכ"ג ולרבי ישמעאל כהן גדול והוא נזיר מנליה כיון דשרא רחמנא חד לאו גבי מת מצוה מה לי תרין לאוין אחותו למה לי סלקא דעתך אמינא כי שרא רחמנא למת מצוה נזיר וכהן דאיסור לאוי הוא אבל מילה ופסח דכרת לא יטמא למת מצוה קמ"ל ולר"ע

ומה ת"ל (ב) לאביו. [ד] שאם אתה אומר מן הכלל הייתי אומר לך עד שאתה דן כו' או כלך לדרך זו נאמר כלל בכהן הדיוט לנפש לא יטמא כו' אף כלל האמור בנזיר יהא מיטמא לכך הוצרך לומר בנזיר ג] **ללאביו** לא יטמא: **והא מיבעי ליה לאחיו.** כלומר ועכשיו נמצאת אתה דן שנזיר לומר בנזיר שלא יטמא ללאביו ממש והואיל ואינו מיוחד לכך מהיכן אתה דן דנזיר מיטמא למת מצוה: [ה]מהיכן אתה לומד ממה שאמר **אחין.** לומר לאחיו יש לי בדין נאמרו כללות בכ"ג ונאמרו כללות בנזיר מה כללות האמורות בכ"ג לאביו אינו מיטמא אבל מיטמא למת מצוה אף כללות האמורות בנזיר לאביו אינו מיטמא אבל מיטמא למת מצוה או כלך לדרך זו נאמרו כללות בכהן הדיוט ונאמרו כללות בנזיר מה כללות האמורות בכהן הדיוט מיטמא לאביו אף כללות האמורות בנזיר מיטמא לאביו ת"ל לאביו ולאמו לא יטמא הא למת מצוה מיטמא הא מיבעי ליה לומר שאין מיטמא לאביו אלא לאביו לומר שאין מיטמא לאביו לאחיו אינו מיטמא הא למת מצוה מיטמא ולאמו לגזרה שוה לכדרבי ולאחותו לכדתניא ו) דתנו' לאחותו מה ת"ל הרי שהלך לשחוט את פסחו ולמול את בנו ושמע שמת לו מת יכול יטמא אמרת לא יטמא יכול לא יטמא למת מצוה אמרת לא יטמא יכול לא יטמא למת מצוה ת"ל לאחותו הוא דאינו מיטמא א) הא למת מצוה מיטמא ג) ר"ע אומר (ו) נפשות אלו הרחוקין מת אלו הקרובין לאבין ולאמו אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה לאחין ב) שאם היה כ"ג והוא נזיר לאחין אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה לאחותו כדתניא הרי שהיה הולך לשחוט את פסחו ולמול את בנו כו' ולרבי עקיבא גזירה שוה דרבי מנליה אמר לך כיון דאמר מר אם היה כ"ג ונזיר לאחין אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה מה לי כ"ג לחודיה מה לי נזיר וכ"ג ולרבי ישמעאל כהן גדול והוא נזיר מנליה כיון דשרא רחמנא חד לאו גבי מת מצוה מה לי תרין לאוין אחותו למה לי סלקא דעתך אמינא כי שרא רחמנא למת מצוה נזיר וכהן דאיסור לאוי הוא אבל מילה ופסח דכרת לא יטמא למת מצוה קמ"ל ולר"ע

אחין אינו מיטמא אבל מיטמא למת מצוה. לג"ש לא מצי למידרשיה ללא כתיב לגאיו בכ"ג וכ"ת ממאי לא קאמר הש"ס הדרשות על סדר הכתוב ולומר לגאיו לגזילה שזה שהיא מוקדמת בקרא ולאחיו לאחיו אינו מיטמא אבל מיטמא למת מצוה אלא לפי מה שפירשתי לעיל דאי לאו דידעינן מת מצוה מקרא מחריגא לא הוה מוקמי' גזילה שזה לאחיו לכדרבי לגגעם ולזיבחם אלא הוה ממעטינן מאחיו מת מצוה להכי קאמר למת מצוה ידעינן מלאחיו לגבי נזיר אייתר ליה לאחיו על כרחין לג"ש: **ולאחותו מה תלמוד לומר הרי שהיה הולך לשחוט את פסחו וכו' אמרת לא יטמא.** לפ"ז בעושה פסח ומילה [גרידא] בלא נזיר וכ"ג משום בלא לאחי עשה לטומאה שאין בה כרת ואחי עשה לפסח ומילה שיש בהם כרת כך פי' בקונטרס בזבחים פרק טבול יום (דף ק.) ובנהדרין (דף נה.) ובגרסי' (דף כ.) מפורש בתורת: **ר"ע אומר נפש אלו הרחוקין.** לסבלא הוא לאוקמיה קרא קמא בקרובים ומת בכתוב אחרי כן מייתר ליה לר"ע לאפוקי בקרובים דסבירא ליה לר"ע לא כתיב מת בנפש ליכא למיטעי לאוקמי בנהמה מי משום דלא יבא למיטמא בהאי מת מצוה ומוריד לגבי מת מצוה ולא אילטריך קרא [מלא] [ג]לכהן גדול ונזיר:

הגהות הב"ח

(א) גמ' ר"ע אומר על נפש אלו הרחוקים: (ב) רש"י ד"ה ומה ת"ל לאביו הס"ד ואמ"כ מ"ה או כלך וכו' שאם אתה אומר וכו' שאתה דן כו' שאמר כלל בכ"ל ותיכות אי כלך לדרך זו שאתה דן כו' (ג) ד"ה ללאחיו וכו' ומשני מכתי:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ולאחותו וכו' למדין ומשיבין. לפנינו הגירסא אם נמצא דכ"ע ס"ל למדין ואין משיבין:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוד"ה (מעבר לדף) ואי וכו' מכלל